

haftanın haberleri- yorumları

İÇ
OLAYLAR

CİZRELİOĞLU VE İKİ ARKADAŞI AP'DEN İSTİFA ETTİLER

Muhalefetle işbirliği yaptığı gerekçesi ile AP haysiyet divanına verilen Diyarbakır Senatörü Selahattin Cizrelioğlu ve iki arkadaşı Manisa Milletvekili Vehbi Sınmaz ile Malatya milletvekili Hakkı Şengüler AP den istifa etmişlerdir.

İstifa eden senatör ve milletvekilleri Demireli suçlamışlar ve "Halk ta AP ye karşı bir ümitsizlik gördüklerini" açıklamışlardır. (AYDD)

ÜNİVERSİTE GİRİŞ SINAVLARI YAPILDI

Bu sene üniversite ve yüksek okullara kabul edilecek olan 17559 öğrenciyi seçmek üzere yapılan giriş sınavlarına yurdun çeşitli yerlerinden 78 bin öğrenci katılmıştır. Sınavlara katılan öğrenciler imtahandan sonra SBF de toplanarak bir forum yapmış ve Anayasaya aykırı olduğunu iddia ettikleri giriş sınavlarını yermişlerdir. Öğrenciler daha sonra direniş kararı almışlar ve yeni Üniversiteler kanununun da Anayasaya aykırı olduğunu ileri sürmüşlerdir.

Forum da bundan başka Anadolu Libelerinin kötü durumları da Anadoludan gelen öğrenciler tarafından uzun uzun anlatılmıştır.

(AYDD)

AYDD III ANADOLU YAYINLARIYLA
DAYANIŞMA DERNEĞİ
haftalık haber bülteni.....

13-7-1970 sayı: 2 yıl: 1
...Adres: AYDD Sümer sok.8/A
ANKARA

ÖNEMLİ BİR UYARI

Daha önce'de ısrarla belirttiğimiz gibi AYDD aslında Anadolu basınını fiilen çıkarmakta, onu yaşatmakta olanlarıdır.

AYDD'nin Anadolu Yayınları ile yapacağı dayanışmanın ilk örneği olan "haftanın haberleri yorumları" adlı haber bülteni üzerine görüşlerinizi bekliyoruz. Haber Bülteninin beğendiğiniz, eleştirdiğiniz yanlarını, yayınlanmasını istediğiniz yazıları (AYDD pk243 Bakanlıklar-ANKARA) adresine yazınız. Ayrıca eğer AYDD Haber Bülteni'nin sürekli olarak adresinize yollanmasını istiyorsanız aşağıdaki fişi doldurup aynı adrese yollayın. Saygılarımızla.

AYDD
Yönetim Kurulu

-AYDD'nin haftalık Haber Bülteninin sürekli olarak gazetemize yollanmasını istiyoruz.

Gazetenin ismi:.....

Adresi:.....

.....

.....

NOT : Yukarıdaki fişi gönderirken önce gönderdiğimiz anketi de yollayınız.

KAMPANYA

Kağıt zammı ile ilgili açtığımız kampanya hakkında geniş bilgiyi gelecek hafta vereceğiz.

fındığa
kan
karişti

yazan:
ÖMER TUNÇ

AYDD Haber Bülteninin 1. sayısında yayınladığı fındık üreticilerinin "sert eylem kararı" geçtiğimiz hafta gerçekleşti. Üreticiler ilk mitingi Ordu' da yaptılar. Olaylar çıktı, Bir köylü öldü. 4 köylü yaralandı. 104 ü ise tutuklandı. Kâtil ise bir fabrikatör. AYDD Haber Bülteni bu sayısında sizlerâ arkadaşımız ÖMER TUNÇ'un bir yazısını veriyor. Ayrıca diğer sayfalarımızda olaylarla ilgili geniş bir haber var.

Fındık ülkemizin önemli ürünlerinden biridir. Dünya fındık üretiminin % 70 kadarı ülkemizde yetişmektedir. Aynı zamanda başlıca ihracat mallarından biri olan fındıktan Karadeniz'de 5 milyon insan geçinmektedir. Doğu Karadeniz köylüsü fındıktan ayrılamaz. Etle kemik gibi olmuştur. Anası onu fındık gölgesinde doğurmuş, doyurmuş, büyütüştür.

Tarımcıların hesabına göre bugün Türkiye'de mevcut 278934 hektar fındık alanı teknik bir işletme sonucunda 3,4 misli verimli olabilir. Yani plânlı bir devletçilikle dünya fındık pazarını elimizde tutabiliriz. Oysa bugün fındık üretimi havaya bağlıdır. Kurak giderse üretim düşmekte, iyi giderse artmaktadır. Yani üreticinin durumu bir iyidir, bir kötü. Ama her iki halde de değişmeyen tek şey aracı tüccarın ve tefecinin kârıdır.

Son 5 yıllık üretimde ki dalgalanmalar, üretimin ne kadar şansa bağlı olduğunu ve köylünün hertürlü teknik yardımdan ne kadar uzak olduğunu göstermektedir. İşte tablo :

yılı	Üretim (ton)
1964	195.000
1965	62.000
1966	190.000
1967	71.000
1968	140.000

Ayrıca fındık ihracatımızın % 16'sını bulmakta. Yani yılda ülkemize 330 milyon Lira kazandırmaktadır.

Ve bütün bunların yanında üreticinin durumu yürekler acısıdır. 4-5 TL ye mal olan 1 kg. fındık piyasa açıldığında gene aynı fiyata satılmaktadır. Bir kilo fındık en fazla 6 TL ye alıcı bulmaktadır. Öte yandan aracı ve tefecinin, köylünün sırtından kazandığı fahiş kârlar ve devamlı olarak aleyhlerinde işleyen kredi düzeni köylüye kambur üstüne kambur yüklemektedir.

Bütün bunlar köylüyü boğazına kadar doldurdu. Defalarca ticaret bakanına giden, başbakana baş vuran üreticilerin istekleri taban fiyatının 890 krş. olması. Yani gırtlaklarına kadar olan borcun biraz olsun azaltılması.

Ama artık köylü direnmeye başladı. Ard arda yapılan yığınla "fındık mitingi". Ve sonunda FINDIĞA KAN KARIŞTI.

Böyle giderse olaylar genişler. Direnme daha da büyür. Ve daha nice nice Salim Çavuşlar fındık yüzünden hayatlarını kaybederler.

İÇ

OLAYLAR DEVAMI.....

DİSK YARDIM KAMPANYASI AÇTI

Son işçi olayları üzerine işten atılan, mahkemeye verilen ve yaralanan işçilere yardım etmek için DİSK bir bağış kampanyası açmıştır. DİSK Genel Başkan Vekilleri Anayasadan yana bütün güçleri "bağış kampanyasına" çağırmıştır. (AYDD)

SIKI YÖNETİMİN İKİ AY UZATILMASI İSTENDİ

İstanbul Sıkıyönetim komutanlığı henüz devam etmekte olan duruşmaların bitmemesi nedeniyle İstanbul, İzmit ve Gebze de Sıkıyönetimin iki ay daha uzatılmasını istemiştir.

Sıki yönetim komutanlığı bu konuda hükümete geniş bilgi vermiştir. (AYDD)

ESATOĞLU CİZRELİOĞLUNU KUTLADI

Demirel ve AP aleyhine çalıştığı için haysiyetdivanına verilen ama daha önce AP'den istifa eden Selahattin Cizrelioğluna CHP milletvekili Esatoğlu bir mektup yollamıştır. CHP milletvekili mektubunda Cizrelioğluna "şerefli bir görev yaptınız" demiştir. (AYDD)

KANDIRALI İŞÇİLER YÜRÜYÜŞ YAPACAK

Kandıra da Sosyal Sigortalar Kurumuna bağlı işçiler uzun bir süredir ilçelerinde doktor olmadığı için 52 kilometre uzaklıkta ki İzmit'e gitmektedirler.

İşçiler bu duruma daha fazla dayanamayarak ilçede bir protesto gösterisi yapmaya karar vermişlerdir. (AYDD)

SENDİKALAR KANUN TASARISINI SENATO GERİ ÇEVİRDİ

Senato Başkan Vekili Sırrı Atalay 274 ve 275 sayılı yeni sendikalar kanun tasarısında çelişkiler olduğunu söylemiştir. Başkan Vekili tasarısının meclise bu nedenden ötürü iade edileceğini söylemiştir. Bu arada mecliste tatile girecektir. Böylece tekrar tartışılması gereken yeni kanun tasarısı, muhtemelen bu dönem kanunlaşamayacaktır. (AYDD)

Fındık Üreticileri Miting Yaptı ORDU' DA KAN AKTI

Geçtiğimiz hafta bir toplantı yapan Karadeniz bölgesinde fındık üreten 41 köyün muhtarı "Fisko birlik" yöneticilerine ve ikkida-ra şiddetle çatmışlardır. Muhtarlar fındık taban fiyatının 890 krs olmasını istemişler ve fındık fiyatları açıklanmadığı takdirde "sert eylem" yapacaklarını açıklamışlardır. 8 Temmuz da yapılan "Ordu mitinginde" haklarını alamayan üreticiler direnişe geçmişler ve ellerinde "Alın terim tefecinin kahdehini değil yavrumu güldürmeli", "haram peşinde değil helal hak peşindeyiz", "emeğimizin hakkını alacağız gibi dövizlerle" sahil yoluna gelmişler ve yolu kapatarak barikat kurmuşlardır. Ayrıca şehirde zengin tefecilerin ve fabrikatörlerin evleri önünde protesto gösterileri yapmışlardır. Bu hareketler, gerçekte, tahrip amacıyla yapılmamıştı. Mesela olaylar sırasında taşlanan bir askeri arabanın camı hemen orada üreticiler arasında toplanan para ile taktırılmıştır. Bu arada AP'li bir fındık fabrikatörü olan Yusuf Köksal köylülerin üzerine ateş açmış ve 80 yaşında ki Salim Çavuş hemen ölmüş ve 4 kişide yaralanmıştır. Fındık üreticileri son zamanlarda masrafların artması ve taban fiyatının çok düşük olması nedeniyle çok zor durumda kalmışlardır. Hemen hemen hepsi borçludur ayrıca fındık işçilerinin de durumu kötüdür. Bu durumdan kurtulmak ve emeklerinin hakkını almak için üreticiler ve işçiler; biryandan "üreticinin istediği fiyatı verirsek meydana gelecek 5 milyon liralık açığı hazineyi satsak kapatamayız" diyen ama ötede İstanbul köprüsünü yapmak için "hazineyi satmadan" milyarlar bulan hükümete ve tefeci tüccara karşı haklarını sonuna dek savunmaya ve almaya kararlıdırlar. (AYDD)

ECEVİT : CHP SOSYALİST PARTİ OLMAYACAK DEDİ

Ankara televizyonunda bir konuşma yapan CHP Genel Sekreteri Bülent Ecevit İnönü'nün "CHP sosyalist bir parti değildir" sözünü desteklediğini anlatarak "CHP sosyalist bir parti olmayacak" demiştir. (AYDD)

İÇ
OLAYLAR DEVAMI

Adana-ARTVİN ve ANKARA'DA

İŞÇİLER
ÜCRETLERİNİ ALAMIYOR

ADANA'DA
İŞÇİLER YÜRÜYÜŞ YAPTI

Adanada Haziran ayı ücretlerini alamayan 250 temizlik işçisi başlarında Genel-İş sendikası başkanı olduğu halde bir protesto gösterisi yapmışlar ve belediyeye kadar yürümüşlerdir. İşçiler birikmiş ücretleri verilmediği takdirde direnişlerini büüteceklerini de söylemişlerdir. (AYDD)

ARTVİN'DE

2400 İŞÇİ 2 AYDIR ÜCRET
ALAMIYOR

Murgul Bakır İşletmelerinde çalışan 2400 işçi 2 aydır ücretlerini alamamaktadırlar. Yapılan çeşitli çalışmalara rağmen birtürlü ücretlerini alamayan işçiler enson olarak bakanlıkla temasa geçmişlerdir. Sendika başkanı ise : "parasızlık tan işçiler sokağa çıkamaz oldu" demiştir. (AYDD)

DEVLETİN İTİBARI SARSILIYOR

Ankara Yol-İş sendikasının yaptığı bir açıklamaya göre Karayollarında çalışan 5000 işçi henüz Haziran ayı ücretlerini alamamışlardır. İşçiler Cumhurbaşkanı ve Başbakanı birer telgraf çekerek "hakkımız olan ücretleri alamıyoruz. Devletin itibarı sarsılıyor" demişlerdir. (AYDD)

BUHARLI LOKOMOTİFLER KALKIYOR

Ulaştırma Bakanı Nahit Mentesh'in verdiği yazılı demeçte buharlı lokomotiflerin yakında servisten kaldırılacağını bildirmiştir. Devamla bundan böyle trenlerin dizel lokomotiflerle çekileceğini anlatan Mentese Eskişehir de yeni bir "Lokomotif ve Motor sanayii Müessesesi kurulacağını" da eklemiştir. (AYDD)

KARGILI CHP HAYSİYET DİVANINDA

Geçtiğimiz hafta CHP Ortak Grup Toplantısında yaptığı bir konuşma ile Genel Sekreter Bülent Eceviti ağır bir dille suçlayan İçel milletvekili Celal Kargılı Parti Yüksek Disiplin Kuruluna verilmiştir. Kargılı haysiyet divanına verilmesine sebep olan konuşmasında CHP'nin son işçi olaylarına sebeb olan kanun tasarısında kaypak bir tutum içinde olduğunu söylemişti. (AYDD)

AYDIN'DA URANYUM BULUNDU

Aydın'a bağlı İçdecik ve Sarıova köylerinde zengin uranyum madenlerine rastlanmıştır. Kuyucak orman takip komisyonunun yaptığı arama çalışmaları sonucunda bulunan maden cevherleri incelenmek üzere Amerika'ya gönderilmiştir. Bölge de başka madenlerin bulunması ihtimali de vardır. (AYDD)

BASINDAN
HABERLER

GÜLŞEHİR GAZETESİNE
DAVA AÇILDI

Kayseri'nin Gülşehir ilçesinde yayınlanmakta olan GÜLŞEHİR gazetesine savcılık dava açmıştır. Bu konuda GÜLŞEHİR Gazetesinin verdiği haberi aynen yayınlıyoruz.

GAZETEMİZ

Mahkemeye Verildi

Gazetemiz bir husustan dolayı Cumhuriyet Mahkemeye verilmiştir. Basın kanununun 30 uncu maddesi hükümlerince bu hususta sayın okurlarımıza açıklama yapıyoruz. Mahkeme sonunda bu hususta okurlarımıza tamamlayıcı bilgi ve haberi vereceğiz.

.....AYDD'nin NOTU.....

Tekrar belirtelim. Hangi nedenden olursa olsun basına FİKİR suçlarından ötürü baskı yapılmasına şiddetle kınarız. Ve bu konuda bütün Anadolu Basınına GÜLŞEHİR Gazetesini desteklemeye çağırırız.

AYDD

Yönetim Kurulu

DİŞ
OLAYLAR

KIZILHAÇ KUZEY VIETNAM'A
YARDIM EDİYOR

İsveç Kızılhaç'ı gelecek yıl Kuzey Vietnam'a 75milyon liralık bir yardım yapmaya karar verdi. Kızılhaçın sözcüsü yardımın çeşitli yiyecek ve giyecek mallar şeklinde yapılacağını yaptığı bir basın toplantısında açıklamıştır. (AYDD)

İTALYA'DA GENEL GREV TEHDİDİ

İtalya da Fiat Otomobil Fabrikalarında çalışan 12bin işçinin işten çıkarılması üzerine İtalyan işçi sendikaları genel grev kararı almışlardır. İşçilerin bu dayanışması işverenin kararını geri almasına sebep olmuş ve ertesi gün 12 bin işçi tekrar işe alınmıştır. (AYDD)

SOVYETLER BİRLİĞİ ORTA DOĞU
BARIŞ PLANINI HAZIRLIYOR

Sovyet Dış İşleri bakanı Gromiko Sovyetlerin Orta Doğu barış tasarısı üzerinde çalışmaktadır. Arap halklarının emperyalizme ve onun yardakçısı siyonizme karşı yürüttükleri devrimci mücadeleyi destekleyen Sovyetler Birliği,

- 1- İsrail askerlerinin işgal ettikleri topraklardan çekilmelerini,
- 2- İsraille yapılmakta olan Amerikan silah yardımının derhal kesilmesini,
- 3- Amerikan emperyalizminin ve İsrail siyonizminin saldırgan ve sahte barış yanlısı tutumundan vazgeçerek barışçı bir tasarı getirmelerini istemiştir.

Bu şartlar gerçekleşmediği takdirde, Sovyet Rusyanın Arap halklarına yardımının arttırılacağı tahmin edilmektedir.

DİKKAT

AYDD ile bağ kurmak isteyen Anadolu Yayınlarının bundan önce yolladığımız ANKETİ doldurarak göndermeleri gerekmektedir.

KIBRISTA
SEÇİMLER
YAPILDI

Geçtiğimiz hafta Kıbrısta yapılan genel seçimler her bakımdan çok enteresan geçti. Türk kesiminde 115 milletvekilliği için 115 aday vardı ve bunların büyük çoğunluğu topluluklar arası görüşmeleri yürüten Denktaş'ın liderliğinde ki "Ulusal Dayanışma Grup" undandı. Seçimler sonucu Rauf Denktaş en yakın rakibi 6015 oy alırken 10818 oy alarak gücünü gösterdi.

Aneak Ulusal Dayanışma Grup'u aynı başarıyı gösteremedi ve 15 sandalyeden 6 tanesini çeşitli görüşlerdeki bağımsız adaylara kaptırdı. Lefkoşeden Kemal Deniz, "mücahitlerin" adayı Nevzat Uzunoglu, ve solu bir gazeteci olan Ökter Yasin, Limasol ve Magosa da işe genele yakınlıkları ile tanınan Nejat Berberoğlu ve Ayhan Çiftçioğlu Ulusal Dayanışma Grup'unun dışında seçimi kazanan adaylardır.

Kıbrıs Rum cemaatinde ise seçimleri topluluklar arası görüşmeleri isteyen ve ENOSIS'e karşı çıkan Başpiskopos Makarios'u destekleyen Klerides'in partisi "Birleşik Parti" ve gene Makarios'u destekleyen Komünist AKEL Partisinin zaferi ile sonuçlandı. 35 sandalyeden 15 ini Birleşik Parti, 9 unu AKEL ve 2 sini Sosyalist EDEK Partisi kazandı. ENOSIS taraftarı olan aşırı seçeriler partisi ise ancak 7 sandalye kazanabildi.

Böylece toplumlararası görüşmeler bundan böyle daha güçlü olacaktır. Zira hem Denktaş hemde ENOSIS'e karşı olan Rum siyasi örgütleri seçimlerden daha güçlü olarak çıktılar. (AYDD)

İZLANDA BAŞBAKANI ÖLDÜ

İzlanda radyosunun bildirdiğine göre İzlanda başbakanı, eşi ve torunu bir yangın sonucu yanarak ölmüştür. Bağımsızlık Partisi ve Sosyal Demokrat Partilerden kurulu birkoalition hükümetinin başında olan İzlanda başbakanının evinin nedenyan dığı öğrenilememiştir.

Başbakanın yanarak öldüğü İzlandanın bir sayfiye şehrindeydi.

(AYDD)

İTALYA'DA NE FETİR OLUYOR.

Yazan:
Mehmet
Söner

1945 yılında İtalya Faşist Mussolini yönetiminden kurtulmuş fakat bir güne kadar bir türlü siyasi istikrara kavuşamamıştır. Bu dönemde, yani 1945-1970 yılları arasında İtalya da tam 31 defa hükümet kurulmuştur. Sadece Mayıs 1968 seçimlerinden bu yana 5 hükümet değişikliği olmuştur. Son hükümeti daha önce dört defa başbakanlık yapan Rumor kurmuştu. Ancak bu hükümette 100 gün iktidarda kalabilmiştir. Hıristiyan Demokratlar, Sosyal Demokratlar, Cumhuriyetçiler ve Sosyalistlerin koalisionundan oluşan Rumor hükümeti bir idari reform tasarısı hazırlamış ve bunun kanunlaşması sonucunda da istifa etmek zorunda kalmıştır. Bu reform kanunu İtalya daki çeşitli bölgelere mahalli muhtariyet tanımaktaydı.

— Olayların Nedeni —

Bu idari reform kanunu gereğince mahalli idare yöneticilerinin seçilmesi için İtalya da seçimlere gidilmiştir. Seçimlerin sonunda İtalyan Komünist Partisi Toskana ve Umbrina da yönetimi eline geçirmiştir. Komünist Partisinin bu başarısı (oyların % 40'ını kazanmıştır) İtalyan Sosyalist Partisini etkilemiş ve Sosyalistlerin Komünistlerle işbirliği yapmaları üzerine hükümet istifa etmiştir. Aslında İtalyada ki huzursuzluğun kökleri çok daha derinlerde aranmalıdır. İtalyan ekonomisinin hızla gelişmesine karşılık çalışan kitleler bundan kendilerine düşen payı alamamış ekonomik dengesizlik artmıştır. Kuzey bölgelerinin hızla gelişmesine rağmen Güney İtalya da fakirlik, sefalet son derece yaygınlaştırmıştır.

— Şimdi Ne Olacak ? —

25 senedir İtalya daki huzursuzluğa bir çare bulamayan, ülkede ki sosyal adaletsizliği ortadan kaldıramayan hükümetler, İtalyan seçmenin inatını kaybetmişlerdir. Buna karşılık sol partiler hızla gelişmekte, işçiler güçlü sendikalar altında teşkilatlanmakta, köylülerin mücadeleleri günden güne yaygınlaşmaktadır. Bu durumda İtalya da yakın gelecekte sol bir hükümetin işbaşına gelmesi sürpriz olmayacaktır.

DİŞ

OLAYLAR

VIETNAM'DA ALTINCI AMERİKAN GENERALİ DE ÖLDÜ

Vietnamdaki Amerikan hava komutanlığı içinde yüksek rütbeli bir generalinde bulunduğu bir helikopterin nehirde bulunduğunu açıklamıştır. Helikopterin Kuzey Vietnamlılar tarafından düşürüldüğü sanılmaktadır.

Kayıbolan bu son generalle birlikte Vietnam da ölen Amerikan generalinin sayısı 6 yı bulmuştur.

(AYDD)

EL FETH ÜRDÜN İLE ANLAŞTI

Bir süredir kanlı çatışmaların olduğu Amman şehri artık sükunete kavuştu. Verilen son haberlere göre nihayet Ürdün kralı Hüseyin ile El-Feth'in lideri Yassir Arafat bir anlaşma imzalamışlardır. Böylece Ürdün Ordu Kuvvetleri ve El-Feth gerillaları Amman'dan çekilecektir.

Öte yandan siyonist İsrail birlikleri de yeni yeni saldırılar yapmaktadır. (AYDD)

76 TÜRK HOLLANDALILARLA EVLENDİ

1968 yılında Hollandada çalışan 75 Türk Hollandalı kızlarla evlenmiştir. Bu arada bir Türk kızı da Hollandalı bir erkekle evlenmiştir. Ancak bu rakam Hollanda da bulunan diğer yabancı işçilere nazaran çok azdır. (AYDD)